

Сичевський М.І.
Авдєєв І.В.
Попович В.В.
ЛДУ БЖД

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВЗАЄМОДІЇ ІНЖЕНЕРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ З АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ МНС УКРАЇНИ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ПАВОДКІВ ТА ПОВЕНЕЙ

Протягом останніх десятиліть на території Львівської, Івано-Франківської та Закарпатської областей виникло щонайменше три повені, які носили катастрофічний характер. Зокрема остання з них (літо 2008 року) виникла в результаті інтенсивних грозових дощів і, як наслідок, різкого підняття рівня води в річках. Пік повені припав на 23-27 липня. Вона вважається найбільшою в історії Західної України за останні 60 років. Переважно постраждали територія Карпатських гір, Прикарпаття і Закарпаття, населенні пункти в долинах великих річок, таких як Дністер і Прут. 31 липня Верховною Радою України було оголошено зонами надзвичайної екологічної ситуації терміном на 90 днів території 6 областей України: Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Чернівецької, Закарпатської і Вінницької, також постраждали південні райони Хмельницької області. Загибло 30 осіб, з них шестеро діти. Вже після піку повені, 28 липня на території Львівської, Закарпатської, Тернопільської, Чернівецької та Івано-Франківської областей було підтоплено 40 тисяч 601 житловий будинок і 33 тисячі 882 га сільськогосподарських угідь, пошкоджено 360 автомобільних і 561 пішохідний міст, розмито 680,61 км автомобільних доріг. Загальні збитки від повені оцінювалися на суму 3-4 млрд. гривень. Окрім Західної України постраждали від повені сусідні регіони Молдови, Румунії, Словаччини та Угорщини.

Безпосередню участь у ліквідації наслідків повені приймали аварійно-рятувальні підрозділи МНС України. Так, на території Західної України знаходиться Аварійно-рятувальний центр оперативно-рятувальної служби МНС України, м.Дрогобич, пожежно-рятувальні підрозділи Головних управлінь МНС України у Львівській, Закарпатській, Івано-Франківській областях тощо. Проте, враховуючи масштаби катастрофи, виникла необхідність у додатковому залученні інших військових формувань, таких як підрозділи внутрішніх військ МВС України, військові частини МО України тощо.

На території Закарпатської області дислокується інженерно-саперний підрозділ МО України «ТІСА», на озброєнні якого знаходиться важка інженерна та дорожньо-будівельна техніка, така як шляхопрокладачі БАТ (6 од.), плаваючі транспортери ПТС (6 од.), поромно-мостові машини ПММ-2 (4 од.), екскаватори ЕОВ-4421 (6 од.), понтонно-мостовий парк ПМП (0,5 компл.), буксирно-моторні катери, автомобільні крани тощо. Для порівняння, на озброєнні найбільш укомплектованого інженерними засобами аварійно-рятувального підрозділу МНС України знаходиться значно менша кількість спеціальної техніки (ПТС-2 од., ЕОВ-4421 – 1 од., БАТ – 2 од., БМК-130 - 1 од.). Таких машин як ПММ-2 та ПМП немає зовсім. Як показав досвід, при виникненні масштабної надзвичайної ситуації наявних сил і засобів катастрофічно бракує. Для передислокації важкої техніки МНС з інших регіонів країни потрібен час. Тому виникає необхідність у екстреному залученні підрозділів Міністерства оборони та інших відомств, які дислокуються в районі стихійного лиха.

Основною проблемою, яка виникає в ході виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, є відсутність чітких планів взаємодії підрозділів різних відомств. Крім того, до ліквідації надзвичайної ситуації залучається в основному тільки особовий склад. Що стосується технічних засобів, то виникає складність у їх залученні, зокрема через розподіл по групах експлуатації та діючі норми напрацювання агрегатів. Для вирішення цих проблем необхідно розробити чіткі плани взаємодії підрозділів МНС та МО, розглянути питання доцільності територіального розмежування зон відповідальності підрозділів МО для ліквідації надзвичайних ситуацій, внести поправки у керівні документи Міністерств і відомств. Також доцільним буде проведення регулярних спільних навчань з відпрацювання питань взаємодії підрозділів МНС, МО та інших міністерств і відомств для їх спільних дій в випадку виникнення надзвичайної ситуації.